

Bilaga 10:17 till kommunstyrelsens protokoll den 12 maj 2004, § 28

PM 2004 RI (Dnr 314-1862/2004)

Yttrande över departementspromemoria om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid 10 maj 2004

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på remiss över promemorian om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt (Fi 2004/2014) överlämnas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Stockholms kommun har av Finansdepartementet inbjudits att svara på en promemoria med förslag till lag om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt.

I promemorian redogörs för beredningen av förslaget till trängselskatt och det huvudsakliga innehållet däri. Därutöver behandlas särskilt frågan om den kommunala kompetensen såvitt avser hantering av trängselskatt.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret där ärendet beretts av genomförandekansliet för miljöavgifter. Samråd har skett med juridiska avdelningen.

Mina synpunkter

Jag instämmer i stadsledningskontorets uppfattning och anser att det erfordras en kompetensutvidgande lagstiftning som klargör gränssnittet mellan statens och en kommuns uppgifter vid hanteringen av trängselskatt, särskilt för att tydliggöra en kommuns befogenheter vid genomförande av trängselavgiftsprojekt. Kontoret har inget att erinra i sak och tillstyrker lagförslaget. Lagen, som avses träda i kraft den 1 januari 2005, är permanent och inte specifik för Stockholms kommun.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på remiss över promemorian om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt (Fi 2004/2014) överlämnas denna promemoria.

Stockholm den 7 maj 2004

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

att som svar på remiss över promemorian om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt överlämna och återropa följande.

Det politiska dribblandet som följt av Annika Billströms valsvek börjar nu sätta spår också i lagstiftning och juridiska överväganden. Det är också uppenbart att den särskilda lagen om kommunal medverkan vid administration av trängselskatter helt och hållet uppkommer som en följd av Billströms valsvek. En generell lag om trängselavgifter, som under överskådlig tid, endast kommer att tillämpas i Stockholm, samt den särskilda lagen om kommunernas medverkan, som bara berör Stockholm, blir nu föremål för omfattande remissarbete, upphandlingsarbete och investeringar.

I direktiven till Stockholmsberedningen 2002 framgick att en ”betydande” majoritet i en kommun skulle stå bakom förslaget att införa trängselavgifter. Det framgick också att detta skulle vara möjligt om det arbetet ingick i en bredare strategi för att komma tillrätta med trafikens trängsel- och miljöproblem. Ingen av dessa principer är nu vägledande för arbetet med att införa trängselavgifter. Istället forceras lagstiftning fram i tydlig strid med såväl folkomröstningar som folklig opinion.

Att använda lagstiftaren för att administrera ett valsvek och ett system som inte har stöd i regionen är allvarligt och riskerar på sikt att undergräva förtroendet för politiken. Stockholmsberedningen konstaterade också i sin utredning att ”det är angeläget att avgiftssystemets uppbyggnad speglar de värderingar och behov som är bestående och inte alltför snabbt växlar över tiden”. Den slutsatsen är givetvis lika relevant när det gäller den aktuella lagstiftningen.

Slutligen bör understrykas att det febrila lagstiftningsarbete som nu förbereds tydligt visar att socialdemokratin, kommunalt och nationellt, har tappat kontrollen över trängselskatterna. När finansdepartementet konstaterar att en särskild lagstiftning är nödvändig för att kommunen skall ”medverka” vid införande av trängselskatt blir det än mer tydligt att kommunfullmäktiges beslut om att inleda upphandling rimligen måste ligga långt utanför den kommunala kompetensen. I annat fall tvingas vi konstatera att lagstiftningen här är ett moras som snarast måste ses över.

ÄRENDET

Stockholms kommun har av Finansdepartementet inbjudits att svara på en promemoria med förslag till lag om kommunal medverkan vid administration av trängselskatt.

I promemorian redogörs för beredningen av förslaget till trängselskatt och det huvudsakliga innehållet däri. Därutöver behandlas särskilt frågan om den kommunala kompetensen såvitt avser hantering av trängselskatt.

Syftet med lagförslaget är att tydligt klarlägga dels att en kommun har en möjlighet att sprida information om tillämpningen av lagen om trängselskatt även i andra kommuner, dels att en kommun kan biträda staten, som har huvudmannaskapet för uppbörden och administrationen av trängselskatten, med annat förvaltningsstöd. I promemorian anges som exempel på annat förvaltningsstöd, administration och upphandlingar, uppföljning och eventuell utvärdering av användande av trängselskatt i en kommun. Med motiveringen att lagen om trängselskatt främst är en skattelagstiftning anser Finansdepartementet att frågan om den kommunala kompetensen bör regleras i en särskild kompetensutvidgande lagstiftning och inte vare sig i den generella delen av lagen eller i bilagan till lagen.

Lagen föreslås att träda i kraft den 1 januari 2005.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 5 maj 2004, har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms kommun beslutade, under vissa förutsättningar, i juni 2003 att genomföra försök med miljöavgifter. Upphandling av leverans och drift av system för hantering av miljöavgifter i Stockholms stad pågår för närvarande.

Som framgår av promemorian har kommuner redan idag genom den allmänna kompetensen vissa befogenheter att t ex sprida information om trängselavgifterna och vidta vissa förvaltningsåtgärder. Nuvarande lagstiftning, stadens väghållaransvar och ansvaret för miljön, ger utrymme för förberedande förvaltningsåtgärder såsom t ex planering av och information om försök. För närvarande går gränsen för kompetensen är emellertid oklart. Det är givetvis viktigt att gränserna för kommunernas befogenheter framgår klart och tydligt. Sannolikt kan kommunerna behöva en viss utvidgning av kompetensen, i vart fall när försöket påbörjas. Det är då fråga om förvaltningsåtgärder såsom administration, utvärdering och uppföljning av användande av trängselskatt. Utvärdering i såväl miljöperspektiv som medborgarperspektiv för regionen bör kunna ske i samråd med vägverket.

Det bör särskilt beaktas att lagen är en permanent lagstiftning och skall omfatta även andra projekt än det försök som nu skall genomföras i Stockholm. I andra kommuner/regioner kanske man vill låta kommunernas engagemang gå längre än i Stockholm. Det är också angeläget att lagen ger kommunerna så vida befogenheter att projekt kan genomföras effektivt och att dubbelarbete undviks. T ex bör en kommun ges befogenhet att genomföra utvärdering i hela den region som berörs av ett trängselavgiftsprojekt.

Det ovan nämnda förvaltningsåtgärderna får självfallet inte innefatta myndighetsutövning mot enskild.

Sammanfattningsvis har kontoret, med beaktande av ovan nämnda synpunkter, inga invändningar mot lagförslaget i sak och tillstyrker därför promemorians förslag till ny lag.